

РЕЦЕНЗІЯ

на магістерську роботу

«Дихальна гімнастика як засіб розвитку мовленнєвого дихання дітей з тяжкими порушеннями мовлення»

магістрантки спеціальності 016 Спеціальна освіта

(Олігофренопедагогіка. Логопедія)

Качур Тетяни Михайлівни

Розвиток мовлення є важливим надбанням дошкільного періоду, формування усного зв'язного мовлення у дітей із тяжкими порушеннями мовлення (ТПМ) розглядають як процес особистісного становлення кожної дитини відповідно до її індивідуальних можливостей, що забезпечує успішність соціальної інтеграції дошкільника у шкільне життя. Особливо гостро це стосується дітей із ТПМ, які мають загальний недорозвиток мовлення (ЗНМ) різного рівня мовленнєвого розвитку. Ці діти складають особливу категорію дітей із ТПМ.

Дихальна система людини, окрім провідної функції, приймає активну участь в утворенні та функціонуванні мовленнєвої діяльності. У дітей із ТПМ мовленнєве дихання суттєво відрізняється від аналогічного у дітей з нормотиповим розвитком. Це обумовлено особливостями дихального акту під час мовленнєвої діяльності.

Актуальність проблеми, її наукове та практичне значення, брак теоретичної й методичної розробки зумовили вибір теми магістерського дослідження. З огляду на це, магістерська робота Качур Т. М. присвячена саме проблемі розвитку мовленнєвого дихання у дітей з тяжкими порушеннями мовлення середнього дошкільного віку засобом дихальної гімнастики є досить актуальною і своєчасною.

У роботі чітко витримана і представлена її основна структура, яка вбирає в себе актуальність, мету і завдання дослідження, об'єкт і предмет магістерської роботи, елементи наукової новизни одержаних результатів, практичне значення одержаних результатів, апробацію результатів роботи та публікації автора.

У першому розділі роботи магістранткою визначено, що у всіх категорій дітей з порушеннями мовлення: фонетико-фонематичним недорозвитком, загальним недорозвитком мовлення, заїканням виявляється несформованість мовленнєвого дихання. У дітей з тяжкими порушеннями мовлення – загальним недорозвитком мовлення різного рівня мовленнєвого розвитку окрім мовленнєвого, несформованість й фізіологічного типу дихання.

Другий розділ магістерської роботи присвячений обґрунтуванню та експериментальному виявленню показників сформованості мовленнєвого дихання у дітей середнього дошкільного віку з ТПМ – ЗНМ II рівня мовленнєвого розвитку: визначення типу дихання, вивчення рівня сформованості у дітей ротового видиху, рівня сформованості диференційованого вдиху та видиху ротом та носом, рівень сформованості фонаційного дихання. Та обґрунтуванню критеріїв цих показників:

У третьому розділі автором було обґрунтовано та експериментально перевірено комплекс вправ дихальної гімнастики як засобу розвитку мовленнєвого дихання у дошкільників середнього віку з ТПМ (ЗНМ II рівня).

Унікальність цього комплексу вправ в тому, що він призначений для корекційної роботи різними фахівцями: вчителя-логопеда, дефектолога, фахівця з лікувальної фізкультури, вихователя з фізичного виховання.

Вправи експериментального комплексу підібрані таким чином, що першочергово впливають на формування фізіологічного типу дихання, а на його основі – фонаційного і мовленнєвого.

У ході формувального етапу дослідження було визначено та обґрунтовано методологічну основу запропонованого експериментального комплексу вправ дихальної гімнастики, організацію його впровадження.

Було визначено п'ять етапів корекційно-розвивальної роботи. Надані методичні рекомендації фахівцям.

Магістерська робота «Дихальна гімнастика як засіб розвитку мовленнєвого дихання дітей з тяжкими порушеннями мовлення» є цілісною, завершеною, самостійною роботою, спрямованою на розв'язання актуальних проблем сучасної спеціальної освіти.

Дослідження Качур Т.М. відповідає всім вимогам, що висуваються до робіт цього типу і заслуговує на позитивну оцінку за умови її успішного захисту.

Рецензент –

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри спеціальної

та інклюзивної освіти

Сумського державного педагогічного

університету імені А.С.Макаренка Колишкін О. В.